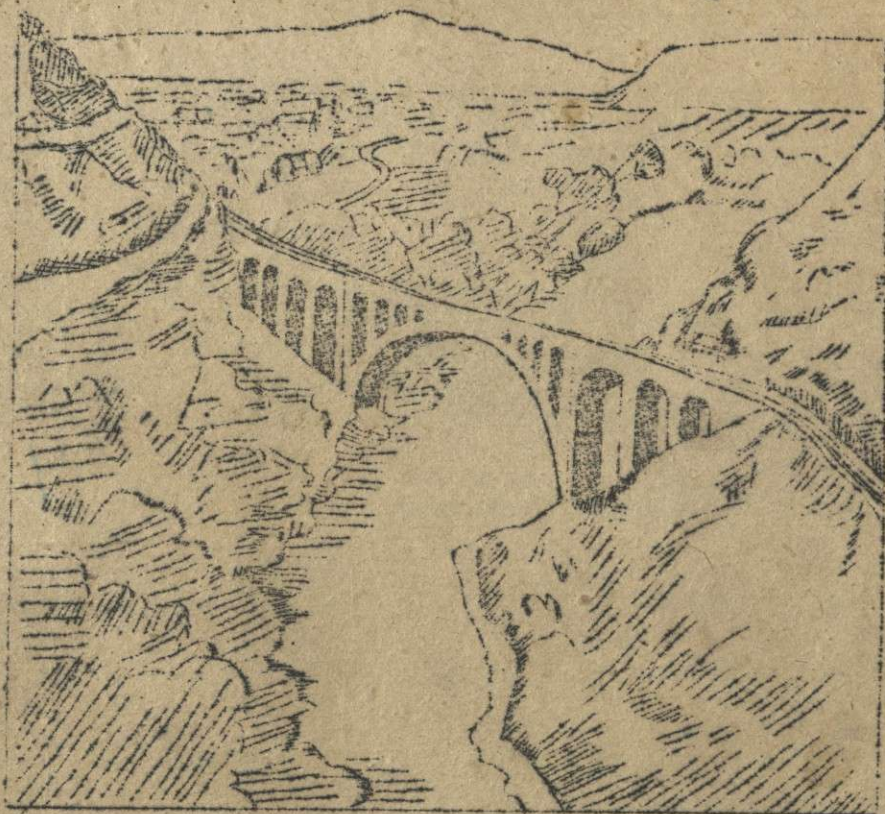

P. 11200

MATAJUR

GLASILO XXVII DIVIZIJE NOV in POJ
LETO I. 8. DECEMBRA 1943. ŠT. 2.

MATA JUR

GLASILO XXVII DIVIZIJE NOV in POJ
LETO I 8. DECEMBRA 1943. ŠT. 2.

Matej Bor:

MI GREMO!

Mi gremo skozi ogenj - prvi!
Naš vodnik? Svoboda, pest!
Kdo nas kliče? Zemlja v krvi!
Kdo smo mi? Dni naših vest!

Mi gremo! Kam? V nove zarje!
Kdo ukloni nam glavo?!
Smo drevesa, ki v viharje,
kadar rjovajejo - pojo!

Rujte nas iz zemlje rodne!
Mi vemo, kje smo doma!
Saj nam korenine plodne
poženo prav do - pakla!

Mi gremo - po blatu, krvi!
Naš vodnik? Svoboda, pest!
Mladi rod koraka prvi
v sonce vriskajočih mest!

R. Perović:

NEKROLOG ZA VLASTIMIROM MILJKOVIĆEM.

Na dan 26. novembra pao je hrabro u borbi protiv Hitlerovih pljačkaskih hordi naš drug Miljković Vlastimir - Vlasta, načelnik štaba XVII. Brigade.

Drug Vlasta je posljednje kapitulacije Jugoslavije od izdajnika naroda Jugoslavije u čeljusti krvavog fašizma i hitlerizma. Kao ratni zarobljenik bio je sve do kapitulacije Italije u italijanskom koncentracijskom logoru.

Od prvih dana zarobljenništva drug Vlasta je sa svojim drugovima, koji su osećali dužnost, da jim je jedino pravo mesto tamo, gde se da nas sa nečuvano hrabrošću bori narodno oslobodilačka vojska Jugoslavije.

Njegov san se ostvario i stupio je u redove naše junačke vojske. Od prvog dana bio se sav predao borbi za oslobodjenje našeg slovenskog naroda, koji se već dve i po godina tako hrabro bori protiv okupatora.

Drugovi, nek nam drug Vlasta bude primer za u gled, kako se bori za slobodu potlačenog radničkog i seljačkog naroda.

Mi drugovi, koji smo sa pokojnim Vlastom istovremeno stupili u redove partizanske vojske, šaljemo po zdrav njegovim roditeljima.

Stojicki i sa ponosom primite vijest o smrti vašeg sina, a našeg druga Vlastei budite ponosni, što je vaš sin pao kao borac za slobodu naroda Jugoslavije.

Druže Vlastimire, "Počivaj mirno u zemljici toj, pod crvenim stegom idemo u boj".

Vojko:

MATAJUR.

Kdo bi si mislil, da je obsežena taka krasota v tem zasneženem mogotcu! Poglej ga, kako mogočno dviga svojo sivo glavo! Ni ga uničila temna sovražna megla, ki se je 75 let zavratno valila z juga. Sicer njegova glava je nekoliko sklonjena, toda njegov pogled je kakor luč, ki edina razsvetljuje črno meglo kletega sovraga.

Hvala ti očak Matajur za proroško luč, ki je toliko časa oznanjevala lepšo bodočnost slovenskega naroda.

Bližali smo se ti, očak Matajur! Tvoj pogled je postal živahnejši, tvoja luč je zasvetila svetleje, močnejše in niti glavo nisi imel več tako sklonjeno.

Tudi ti si opazil, kako so se razblinile sovražne megle, kako je tu pa tam ostala v kakem skrivnem kotu temna lisa, ki te hoče znova zažušniti. Utaborili smo se pod teboj. Ves radosten si nas sprejel v svoje okrilje kot nežen očka svoje trudne otroke, ki so se zmučeni vrnili z dolge poti. Kar varne smo se počutili pod tvojim okriljem, kar preveč varne! Hoj, očak Matajur, zakaj se ti tako mrači tvoj jasni pogled, zakaj je zguban tvoj obraz? Mar se strašiš teh malih meglic ali časa drugega nenačnega? Pa res, poglej tam na levi se zgošča mala meglica. Hej očak Matajur, tega se ti bojiš? Mar res ne poznaš svojih sinov, neustrašnih v tisočerihih bojih prekaljenih! Bi se li ustrašili sovražne peščice?

Lahni kril poleteli smo v boj. Prevara! Temna meglica se je nenadoma razvila v grozen vihar! So - vrage je v svojem obupnem, že zgubljenem boju zbral še toliko temnih sil, da bi si v zadnjih vzdihljajih še nekoliko opomogel. Torej zato je bil očak Matajur tako zaskrbljen!

Poslavljam se očak Matajur, toda zopet bomo prišli pod tvoje očetovsko okrilje. Prišli bomo ponosni, ovenčani s slavo! Tedaj bo tvoja luč zažarela jasno in živahno. Nič več ne bo tistih temnih lis, ki zažestijo tvoj stari obraz. - Nasvidenje, tovariš Matajur!

PARTIZANSKO SODSTVO.

Vsaka organizirana družba ima svoje sodstvo. Sodstvo je ravno tisto, ki jamči vsakemu posamezniku in celoti, da se bodo zakoni in razne uredbe pravilno izvajale. Vendar v dosedANJI stari družbi ni bilo vedno tako. Pogostoma so bila ravno sodišča leglo zla in korupcije in prav ona so omogočala, da so največje krivice in nasilja posedujočih slojev dobila zakonito obliko.

Mi partizani pa se borimo za nov red, za red pravičnosti in enakopravnosti, zato so v tem smislu tudi organizirana naša sodišča. Pri vsaki brigadi je vojno sodišče, ki garantira, že s svojo širokogrudno in demokratsko sestavo za pravičnost in nepristranost. To nam potrjuje še dejstvo, da se v izredno važnih slučajih (takih n.pr., ki v veliki meri zadevajo celo brigado) sestane izredno sodišče, h kateremu so pritegnjeni tudi v večjem številu navadnih partizani. Kakšna je glavna naloga teh sodišč? S par besedami lahko povemo, da je obseg njih delokroga ogromen. Vse življenje ki ga živimo danes, ko bijemo neizprosno boj z okupatorjem, mora biti urejeno in ravno naša sodišča so nam porok, da pri eventualnih sporih ne bo krivic. Kaj-ti ta sodišča so sestavljena iz nas samih, iz sinov našega ljudstva, ki je danes zagrabilo za orožje. Ne poznamo učenih sodnikov in advokatov izkoriščevalcev, ki so po mili volji in kakor so pač imeli več koristi nategovali in krčili paragrafe ter po svoje delili pravdo. Zato pa tudi naš narod ni imel zaupanja v takšna prejšnja sodišča in se je tembolj oklenil naših novih sodišč, v katerih je on sam poslednja instanca.

Glavna načela, ki vodijo ta sodišča pri svojem poslovanju, so pravičnost in nepristranost. Živimo v času, ko naši sovražniki pritiskajo z vseh strani, od zunaj in od znotraj. Zunanjemu sovražniku je edini odgovor na njegova zločinstva in ropanja naša puška in naša trda pest, ki jo že občuti na vsakem koraku. Zato pa moramo posto

pati tembolj strogo z notranjim zajedalcem, belogardistom in izdajalcem, ki so rak-rana našemu narodnemu telesu. In ravno ta naša ljudska sodišča preiskujejo z vso vesnostjo in natančnostjo njih izdajalska dejanja in jih sodijo po naših zakonih. Te zakone je izdelal naš narod sam v težki borbi z nadmočnim sovražnikom. S krvjo so pisani in imajo svoje korenine že v slavnih kmetijskih puntih naših prednikov. V klicu, "za staro pravdo" je bila zapovedana vsa težnja po oni pravični ureditvi, za katero so se borili oni, in katero sedaj ustvarjamo mi. Sami so si sodili naši dedje po svojih nepisanih a zato tembolj v "starih šegah utrjenih postavah". Niso hoteli da bi jim krojili pravdo razni gospodje, ampak so odločali sami po svojem čutu pravičnosti in nepristranosti. Kot vidimo ima naš narod ali vsaj njegov borbeni del, kmet in delavec že svojo staro sodno tradicijo. In to hočemo mi nadaljevati in izpopolniti, zato tudi naša vojna sodišča posluhajo v tem duhu narodne pravičnosti, nepristranosti in strogosti. In čeprav so ta sodišča vojna in imajo v mislih le vojne predsodke - živimo pač sredi najtrše borbe - zre ljudstvo z zaupanjem do njih, kajti naša vojska je narodna, ljudska, ne pa izkoriščevalka in osovražena nasprotnika, kot je bilo to preje. In ravno ta vojska nam tudi garantira, da bo ideja resnice in nepristranosti glavno vodilo pri razpravah naših sodišč. Kajti, če je naša narodna - osvobodilna vojska pokazala na vsakim koraku, da je vredna imena, ki ga nosi in je s svojo železno pestjo znala razbiti toliko sovražnikov, vršijo tembolj nje na sodišča svojo nalogo korektno in ne pristransko.

"Moje delo je knjiga ljubezni. Odpri jo, domovina, da boš videla, kdo ti je pravičen sin! Dal sem ti, kar sem imel. Dal sem ti svoje srce in razum, svojo domišljijo in svojo besedo, dal sem ti svoje življenje - kaj bi ti še dal?".

(Ivan Cankar: "Domovina, ti si kakor zdravljje!").

Matej Bor:

Z R T V E

V spomin nedolžnim Slovincem,
ki so jih okupatorji
postrelili kot talce.

Aprilski veter v pohojeni travi...

Nobo, nasmeih planin...

Čez grobove na poljih ob Savi

en sam glas: Moj sin, moj sin!

Ubili so te, ubili!

Zakaj, moj sin, zakaj?!

Potem je pala na kamenje

sredi grobov in ograj.

In ko je tako ležala sama

- in se je nad polji že zgrnil mrak,

ko je večino zarjo v daljavi

pratrgal bledeč oblak,

je odnekod dahnilo:

Mama, saj nisem umrl.

Si res verjela, da me strel je strl

v igramozni jami sredi njiv ob Savi?

Kaj nisi slisala, kako se davi

na pikni trkal sam doma na vasi?

Saj blazimo, popotniki, počasi

mač vami po cestah. Čeprav molčimo,

odmeva naš glas v vetru krog voglov.

Ne, mi ne spimo! Planil iz grobov

je mrtvi zbor. Čemu? Da vas zbudimo.

Vse nekrog nas polno je, povsod,

ob rokah, cestah, v gorah, po tovarnah,

po kočah in po šolah in pisarnah,

zagnezdili smo se v poslednji kot.

V vseh srcih smo na novo zaživel.

Kdor puntar prej ni bil, je puntar zdaj.

Kje so, ki bi za grlo naš prijatel?

Kdo ustavi naš pohod? Morilska banda?

Za mrtve ni ne vislic, ne pregraj.

Najstrašnejša je mrtvih propaganda.

Najjokaj, mama, več. Nihče ni mrtav, stit
ki pal je v tati, je sončnim dnevom žrtev.

Vse naokrog brezbražen mir,

in daljši goreč oblak.

Njen korak

je trdo zapel v večer.

Vir:

KOMUNISTIČNA PARTIJA IN OSVOBODILNA BORBA SLO- VENSKEGA NARODA.

Še pred razsulum Jugoslavije je Komunistična Partija Slovenije (KPS), opozarjala pravočasno slovenski narod na pretečo nevarnost, ki mu grozi s strani nemško-italijanskega fašističnega imperijalizma. V ta namen je razkrinkala poglobno delujočo 5. kolono, ki je bila podkupljena od sovražnikovih sil, ki so minirale mlado in slabo upravljano državo. Med tem ko so voditelji posameznih političnih strank razpihovali in umetno netili spore med delavnimi narodi Jugoslavije (Srbi in Hrvati), je KPJ opozarjala pravočasno, kam vodi ta brezmiselna borba. S svojim internacionalizmom je KPJ vsekakor blažila, če ne tudi hotela popolnoma odpraviti spore, ki so nastali med jugoslovanskimi narodi. KPJ je pravočasno nakazala smer politike, ki bi jo naj sledil Beograd, hotela je vedno ter vsepovsod povdarjala zbližanje in naslonitev na Sovjetsko Zvezo, je pa naletela na gluha ušesa.

Takoj po žalostnem polomu jugoslovanske armade je KPJ začela zbirati vse poštene narodne sile ter jih je vpeljala na nov boj - boj proti okupatorjem. Osvoobodilni borbi so se takoj odzvali ter pridružili vsi zavežni Slovenci, v pretežni večini so nosili glavno težo borbe najširše plasti naroda: kmet, delavec in delovna inteligenca. KPS je ob vsaki priliki odpirala slovenskemu narodu oči in zle namere okupatorja ter bele in modre garde. Program KPS, ni samo izvesti socialno-revolucijo ter dati narodu vse demokratske pravice, ampak tudi dati slovenskemu narodu nacijo na l n o s v o b o d o. Široke ljudske množice so takoj prve dni spoznale, da je narodno gibanje OF v pravih rokah, da jo vodijo ljudje, ki so zrastle iz delovnega ljudstva, ki so sami okusili ponižanje ter britkosti, ki nimajo nikakih sebičnih namenov v tem zgodovinskem boju, kakor je bila to tradicija bivših političnih veljakov.

KPS je zelo tesno povezana z narodovim življenjem, njegovo narodno ter socialno borbo. Ker se je

zavedala velikega pomena sedanjega časa, je napelavala svoje moči, da ne zamudi ugodnega trenutka, kakor je bilo leta 1848. in 1918. Osvobodilni borbi je dala svojo razumno vodstvo, svojo izvežbano organizacijsko zmožnost, svojo vstrajnost in borbenost, svojo načelno nepopustljivost in neustrašno avantgardo - u d a r n i o p r o l e t a r i j a t, ki je vodil z okupatorjem najhujše borbe in ni zapustil ljudstva v največji stiski njegove borbe za življenje in smrt, ko se je okupator razbohotil s pomočjo izdajalske belomodre garde. KPS je dala na oltar svobode, kri svojih najboljših sinov, ki bodo večno zapisani v zgodovini slovenskega naroda kot največji junaki za narodno in socialno svobodo. Ne bomo naštevali imen hrabrih tovarišev, ki so škropili polja Slovenije s dragoceno krvjo, dovolj je da pogledamo samo imena, ki jih je dala XXVII. Divizija: tovariša Rudija, ki je bil zgled vedno delavnega in nepristranskega partizana; tovariša Slavka, ki je na bojnem polju pokazal to, kar je dnevno govoril svojim tovarišem; tovariša Vlastimira, ki je bil po sovražniku, dokler ni hrabro padel.

Kaj pa so dali narodom Jugoslavije izdajalci: Natlačeni in Rupniki, Paveliči in Macki, Nedelci in Mahajlovičevi? Z odprtimi rokami so sprijeli največjega narodovega sovražnika, italijanskega in nemškega fašista ter skupno z njim pomagali moriti lastne brate. Ta sodrga je šla preko bratomorne vojne in hoteli na vsak način nanaj stare čase, kjer bi zopet zatirali in izkoriščevali po mili volji delovne ljudske mase. Cilj jim je: obnova sistema n a s i l j a in i z k o r i š č a n j a. V tej odločilni zgodovinski borbi smo vsi spoznali resnico in videli kako se bori za svobodo in proti nečloveškemu družabnemu izkoriščanju.

Udarne, žuljave roke našega delavca in kmeta, so zadostno jamstvo, da se po končani zmagoslavni borbi ne bo polastil oblasti in državnega krmila nihče drugi, kakor samo pravi narodovi zastopniki, v katere bošta zaupala delavec in kmet.

+++

Saša:

NAŠI KULTURNI MITINGI IN NJIH POMEN.

Že od vsega početka ima naša vojska navado, da v vaseh in osvobojenih krajih prireja mitinge, to so kulturno - propagandne in zabavne prireditve, ki so namenjene tako vojski, kot civilnemu prebivalstvu.

Kulturni mitingi so posebno naše partizanske vojske. Vojske kapitalističnih držav kaj takega ne poznajo. Pa tudi ljudstvo nima s takimi armadami skupne ga nič drugega, kot to, da daje svoje sinove, ki pa dajejo v borbi za kapital, katerega zaščitnice so te vojske. Naša partizanska vojska pa je zrastle iz naroda in zato dobro ve, kje je njeno mesto in za koga se bori. Ve pa to in mora vedeti tudi naše ljudstvo. Zato je nujno, da gremo med ljudstvo in da mu damo kar mu na kulturnem polju moremo dati.

Še nekaj drugega pokažejo naši mitingi. So izraz kulturne stopnje slovenske narodno-osvobodilne vojske. Kakor sta pri narodu literatura z umetnostjo merodajna za ocenitev njegove kulturne stopnje, tako moremo ceniti po istem merilu tudi našo vojsko. Vse neštene vilne pesmi in spisi v naših revijah so znak vsestranskega udejstvovanja naše vojske, ki skrbi za vojaško politično, pa tudi za kulturno izobrazbo našega vojak, da bo prišel v novi svet kot nov človek.

Pri vsem našem kulturnem delu so ti mitingi še prav posebnega pomena. Saj s svojo razgibanostjo in izbranim programom dvigajo moralo in borbenost naših brcev. Naša pesem je silna in krepka, človeka kar zgubi, ko jo čuje peti. Ob pesmi začuti človek spontano v sebi vso silo, ki žene preko vseh pregrad in meja naprej, do vzvišenih ciljev - svobode in boljšega življenja. Naša partizanska pesem je v kratkem ves program naše borbe. Partizansko pesem moramo zato spoznavati in prešla nam bo tako močno v kri, da je ne bo mo le peli, ampak se po njej tudi ravnali.

Na mitingih se naši fantje kulturno udeležujejo in to tako, da spoznavajo našo pesem, našo besedo in vse lepote slovenskega jezika. Niso samo slučajni, da so preprosti nešolani partizani spesnili prav dobre pe-

smi in spisali zanimljive prigodbe iz partizanskega življenja in borbe.

Čelo velikega pomena je pri vsej naši borbi stik s civilnim prebivalstvom. In ravno z mitingi se temu najbolj približamo. Naše ljudstvo na Primorskem mora vedati da smo ljudska vojska, zrasla iz ljudskih vrst in na ljudsko pobudo. V koliko pa ljudstvo to že ve, tudi od nas nekaj pričakuje. Naša vojska mora biti v stalnih stikih z ljudstvom, naš odnos do nje ga mora biti prijateljski, domač. Ljudstvo mora dobiti v nas vero in zaupanje, mora biti prepričano, da samo od naše vojske lahko pričakuje osvoboditve. Mora pa tudi prenašati vse veselje, kakor tudi prenašati vse težave naše zgodovinske borbe in časa.

Naše ljudstvo na Primorskem že dolgih 25 let ni imelo nikake kulturne hrane; vsaj zato sploh ni obstajala nobena možnost. Sedaj moramo vse zamujeno čimpreje nadoknaditi. Italija je s fašističnim režimom zatirala našo besedo in kulturo sploh. Ljudstvo je bilo prepuščeno samemu sebi. Danes, ko so vse te ovire odstranjene, ljudstvo z upravičenostjo zahteva od naše vojske, da mu daje pravo, narodno, slovensko kulturo.

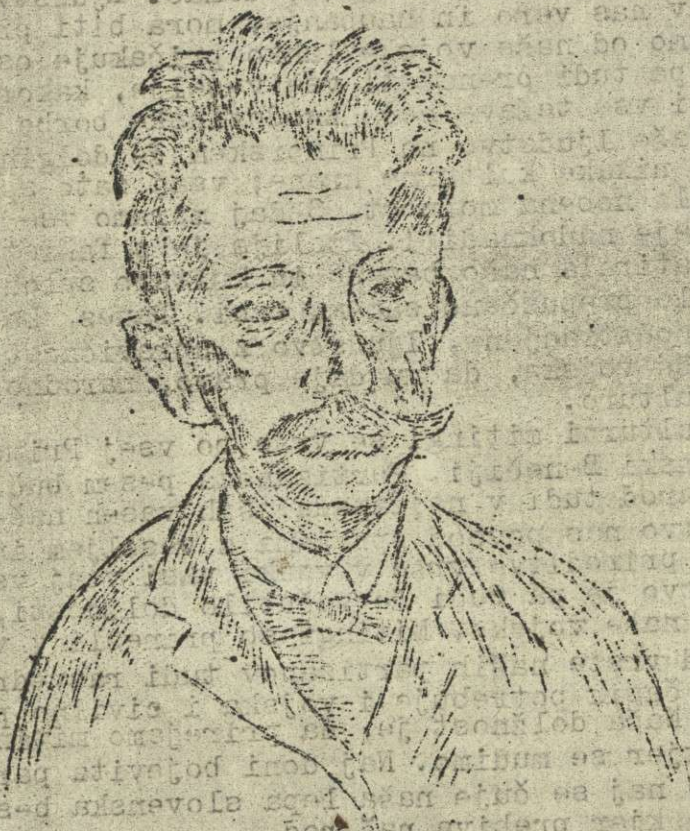
Kulturni mitingi se vrše po vsej Primorski ter slovenski Benečiji. Partizanska pesem budi in hrabri naš narod tudi v najzapaadnejših vaseh naše domovine. Ljudstvo nas povsod sprejema z veseljem in želi, da se te prireditve vrše v vsaki vasi vsaj vsak mesec. Ljudstvo je pa tudi že začutilo dolžnosti, ki jih ima do naše vojske. Mitingi so prinesli v vsako vas in med vrste naših partizanov tudi razvedrilo, ki ga v teh časih potrebuje i vojska i civilno prebivalstvo. Naša dolžnost je, da prirejamo mitinge povsod tam, kjer se mudimo. Naj doni bojovita partizanska pesem, naj se čuje naša lepa slovenska beseda v vseh vaseh, kjer prebiva naš rod.

+ + +

Ivan Cankar je idejni predhodnik našega odpora proti okupatorju, našega osvobodilnega gibanja, boja za socialno pravičnost in nacionalno svobodo. Zato bomo partizani proslavili 11. decembra 25 letnico njegove smrti.

Vir: ...

OB 25 LETNICI SMRTI IVA - NA CANKARJA.

11. decembra 1943. leta bo preteklo 25 let, odkar
je zatisnil oči največji slovenski pisatelj Ivan Can-
kar, - borec za socialne in narodnostne pravice slo-
venskega naroda in vsega človeštva. Rojen je bil na
Vrhniki 1876. leta, ter se je kot visokošolec popolnoma

noma posvetil leposlovju. Rastel je v badi in pomanjkanju; lakota in siromaštvo sta ga spremljali vse življenje. Bil je rojen umetnik in posvetil vse svoje zmožnosti za dobrobit človeštva. Živel je v času, ko sta slovenski kmet in delavec potrpežljivo prenašala socialne in narodnostne krivice. Kmalu je spoznal nazadnjaško klerikalno-liberalno "boljšo, učeno" družbo našega naroda, ki se je vedno bolj oddaljevala od kmečko-delavskega ljudstva. Ta vladna gospoda je s pomočjo nemške buržuazije izžemala in zatirala našega delavnega človeka ter ga gospodarsko in kulturno uničila. Prav v tem resnem času se je pojavil Ivan Cankar, prvi sin trpečega proletariata, ki je v svojih delih nečuvno lepo popisal to žalostno življenje slovenskega delavca in kmeta v dolini Št. Florijanski. Prikazal je vsemu svetu trpko življenje hlapca Jerneja - slovenskega naroda - vse njegove bridkosti in ponižanja, njegovo trdo garanje od zore do mraka, od mladosti do pozne starosti, vprav do časa, ko so mu odpovedale delovne roke, vprav do časa, ko bi moral preživeti vsaj par srečnih trenutkov trdozasluženega miru. Hlapec Jernej je miral, potem ko je vse življenje garal, gnojil s svojo krvjo gospodarjevo zemljo, zgoreti v hiši, ki jo je sam zgradil in to radi krivičnega vladajočega izkoriščevalnega družabnega reda, proti kateremu se tako nedolžno bori naša partizanska vojska.

Cankar je brezobzirno bičal in razkrinkaval tedanjo buržuazijo, ki se je zbirala po čitalnicah ter se veseljačila na račun ljudstva. Norčeval se je iz njihovega zanešenega narodnjaštva in hlapčevstva, ki je vedno klonila hrbte pred zatiralci in tujci.

Toda Cankar ni samo kritiziral in se norčeval iz tedanje družbe, temveč je tudi pokazal narodo pot zdravljenja. Ker je bil borben in v svoji borbi odkrit ter nepristranski, so ga pljuvali ter proglasili za sovražnika domovine. Ljubljanski škof je celo zavkazal zažgati njegove knjige, ki so danes duhovni zaklad slovenskega naroda. Njegova ljubezen do domovine pa je bila res prava, resnična. Sam piše: "Resnično domovina, nisem te ljubil kot cmerov otrok...ljubil sem te s spoznanjem. Videl sem te vso: v nadlogah in v vzlih, v sramoti in v zmotah, v ponižanju in v bridkosti. Zato sem z žalostjo in s srdom v srcu ljubil tvojo oskrbo"

njeno lepoto, ljubil jo stokrat globlje in stokrat višje od vseh tvojih trubadurjev... Moje delo je morda ljubezni. Odprl jo, domovina, da boš videla, kdo ti je pravičen sin! Dal sem ti, kar sem imel. Dal sem ti svoje srce in razum, svojo domišljijo in svojo besedo, dal sem ti svoje življenje - kaj bi ti še dal?"

Ivan Cankar se je v polno zavedal časa v katerem je živel, zavedal se je svoje naloga in poslanstva. S svojim nesebičnim življenjem in svojim plodnim delom, je to poslanstvo do kraja dovršil. Sema ki ga je vsajal v polje, je vsklilo in danes bogato rodi. Tega plodu bo delovalo vse človeštvo. Naš Ivan Cankar se danes smatra kot začetnik slovenskega osvobodilnega gibanja za nacionalno svobodo ter novi bodoči komunistični družabni red.

VOJAŠKO POROČILO XXVII. DIVIZIJE.

a) XVIII. Brigada: V noči od 18. na 19. nov. je naša brigada izvedla napad na Tolmin. Akcija je bila zelo uspešna. Naša nasada je na poti do Tolmina napadla sovražni kamijon s posadko, ki je hitele v Tolmin na pomoč. Nasi so v jurisu na avto pobili 14 Nemcev ter zaplenili 9 pušk s 3.800 municij, 4 bombe, 7 paravčevljev, ena ročna ura ter raznega drugega materiala.

Pril mostu čes Tolminko so nasi prepadli po ostrom boju posadko ter stražo in zaplenili 1 težko Breco, 4 nabojne municije ter 3 puške. Ujeta sta bila dva bersaljera. Napad na kasarno je bil uspešen, da si vojašnice same nismo zasedli. Ker je bila tema, ni bilo mogoče ugotoviti sovražnikovih izgub. Pri akciji so se tovariši v splošnem dobro izkazali, zlasti tov. Kobe, politkomisar čete, tov. Vojislav, komandir čete, tov. Čusin Ludvik, namestnik komandirja čete. Nasprotno pa se je jasno razbrala nizka moralna sovražnikova, naveličana brez uspešnih borb, katere jim prinašajo samo gorje in smrt. Naše edinice so se po izvršeni akciji vrnile

- 15 -

na izhodne položaje brez najmanjše izgube. V noči od 28. na 29. nov. je naša brigada ponovno izvršila napad na Tolmin. Pri tem napadu, ki je bil demonstrativnega značaja, je sovražnik utrpel enega mrtvega ter 5 ranjenih. Naš pijonirski vod je porušil isto noč na cesti Tolmin-Kobarid dva zasilna mesta.

Dne 1. decembra je večje število sovražnih enic poskušalo izvesti napad na naše položaje. Naše enice so sovražnikov poizkus preprečile - sovražnik je bil prisiljen se umakniti. Nemci so imeli več mrtvih in ranjenih.

Našim edinicam v Reziji se je predalo 52 hrvaških domobrancev ter prineslo s seboj 5 mitraljezov, mnogo pušk z municijo ter ostalo vojno spremelo.

b) XVII. Brigada: V noči od 8. na 9. nov. je en vod naše brigade izvršil akcijo v vasi L o č n i k. V izredno hitrem in odločnem napadu so naši zavzeli vojašnico ter razorožili in ujeli 9 italijanskih orožnikov. Eden od njih je želel ostati med partizani. Zaplenjeno je bilo 8 pušk, 3 samokrese, ena brzo-strelka, 50 bomb, 3 zavojke municije ter mnogo obleke. V tej akciji se je posebno odlikoval tov. Vinko.

Dne 15. nov. so naše enice napadle močno sovražnikovo postojanko v Št. Petru, ob Nadiži. Naši borci so se ponoči prav po-tihoma prikradli vprav do sovražnika. Prav hrabro so se izkazali naši bombaši. Nemci so imeli dva mrtva ter več ranjenih; ostali so pobegnili v teku borbe. Zaplenili smo: 2 težka minometala s 170. minami, 3 puške, 3 samokrese, 10 ročnih bomb, 1 brzostrelko, 1 nemški puskomitraljez, 2.500 komedv municije, 20 vojaških plaščev ter veliko ostalega materiala (obleke, čevljev, nahrbtnikov itd.). Po uspešni akciji so se bataljoni vrnili na svoja mesta. Odlikovala sta se tovariša Žorž Dorče ter Boltar Miha. Isti dan je bil izveden tudi demonstrativni napad na mesto Čedad.

Drugi del naših edinic je isti dan izvršil napad v Prilesju. Tudi ta napad je bil zelo uspešen. Naši borci so ujeli 18 italijanskih vojakov, 8 Mongolov ter 1 Nemca. Zaplenili smo: 1 težko strojnico, 3 lahke strojnice, 26 pušk, 2 samokresa, 1 samokres za rakete, 12 zabojev municije, 215 bomb, 1 mulo, 50 c=

dej, 20 plaščev, 10 parov čevljev, 19 nahrbtnikov
ter mnogo perila in drugega materiala. Naši niso
imeli izgub, niti ranjenih. V tej akciji so se od
likovali komandant III. bataljona, politkomisar ba
taljona, namestnik politkomisarja bataljona ter po
litkomisar 2. čete.

Zadnje kolo

